

LIMBI STRĂINE ȘI ALȚI OCHI

Diana FRUMOSU

anul III, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine,
Universitatea din Verona, Italia

Dacă ai ajuns în Polonia și vezi prin oraș **Salon Urody**, să știi că n-au inventat ei salonul în care poți deveni mai urât și nici nu s-au născut încă acei oameni care ar vrea să fie mai puțin frumoși. *Uroda* în poloneză înseamnă **frumusețe**, sensul opus al *urod*-ului din rusă, adică **urât**.

Emeryt, că tare ciudat mai sună când te gândești la traducere și la sensul echivalent al cuvântului în română, înseamnă **pensionar**. Ce oferă DEX-ul pentru *emerit* în română? „1. care cunoaște foarte bine o anumită știință sau disciplină; competent. 2. care are multe merite într-o activitate; eminent”. Deci da, pensionarul e un om emerit. Cunoaște viața.

好 – Cuvântul **bine** în chineză e alcătuit din două elemente și fiecare dintre ele are un sens aparte. Primul înseamnă **femeie**. Al doilea înseamnă **copil**. O femeie are un copil. E **bine**, nu?

不是 – Dacă vrei să spui **nu** în chineză, spui *bùshì*, iar *shì* înseamnă **da**. Nu este deci un simplu **nu**, zice Eugenia, prietena mea. E o negație a lui **da**, așa cum întinericul nu este decât absența luminii. La început, să credem așadar, a fost doar **da-ul**.

歲 – *Suì*, adică **ani**, are două detalii speciale. Unul înseamnă **stop**, altul **om**. Sfidează. Știm, anii omului nu-s chiar o eternitate. Roșu la semafor.

HARMONIE COSMIQUE

Încă nu m-am obișnuit. De fiecare dată când văd scris **restaurationa**, cuvânt care se pronunță *restaurationa*, îmi vine în minte *restaurare*. Eu o văd așa: *în curs de reparație*. *Restaurationa* înseamnă, de fapt, restaurant. Să mâncăm într-o *restaurationa*.

Citind despre biculturalism, am descoperit pronumele în limba bislamă, una dintre limbile oficiale ale Republicii Vanuatu. Varianta românească „noi” are șase forme morfologice:

mitufala – noi doi fără tine;
mitrifala – noi trei fără tine;
yumitu – noi doi, eu și tu;
mifala – noi, adică nu voi;
yumitri – noi trei, eu, tu și el;
yumi – noi toți, fără deosebire.

Nu te speria! Dacă un ceh îți spune că i-a venit un **napad**, pur și simplu i-a venit în minte o idee. *Napad* în poloneză înseamnă „atac”. Ai grijă și sună la 112.

Când nu știam încă ce înseamnă **salir** în spaniolă, adică *a ieși/a pleca*, și îmi auzeam prietenii din Țara Soarelui zicând *salimosestanoche*, îmi venea în minte *salire* din italiană, care înseamnă „a urca”. Era amuzant și nici prea ușor să-mi alung din imaginație scena în care „ellossalen”, dar nu urc, italienește, ci *ies*, de fapt, coborând scările din cămin, *a la española*.

Amăgitor în spaniolă era și **tener**, care înseamnă „a avea”, diferit de forma italiană *tenere*, tradus și în română cu sensul de „a ține”.

La Paris, „le pain” o poți cumpăra din așa-zisele *boulangerie*. „The pain” englezească e în același timp concretă și abstractă, pentru că înseamnă **durere**.

法 (fă) – această formă actuală a cuvântului *lege* în chineză provine de la varianta veche 灋, alcătuită din două elemente: 水 – apă și 廌 – unicorn. În folclorul chinezesc unicornul (sau, eventual, un animal asemănător acestuia) era cel care deosebea răul de bine la atingerea răufăcătorului cu ajutorul cornului în timpul audierii.

Nu știu dacă pentru alții are vreo importanță, dar pentru mine marea are grația unei femei. Cu valuri liniștite sau în furtună, oricum îmi apare în față cu picioare suple și păr lung, blond. În italiană însă, **marea** e însoțită de articolul determinativ masculin: „il mare”. Vă imaginați cum o fi marea-bărbat?

Pa! (în română) și **Pa!** (în poloneză). Pentru că e același. ➤